

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1960

BRNO 1961

kostí, které předal Okresnímu muzeu v Židlochovicích. Kostí /kel, stolička, zlomky dlouhých kostí, femuru a žeber/ ležely v soliflukčním horizontu na basi nejmladší spraše /W 3/ v hloubce 200 cm pod povrchem. V jejich podloží byla špatně odkryta rozrušená půda na povrchu moených štěrkopísků staré pleistocenní terasy. Zdá se, že soubor kostí patří jedinému, mladšímu mamutímu jedinci, není ovšem vyloučeno, že může představovat kosti i několika jedinců, které sem mohli pohodit paleolitští lovci. Spolehlivý výklad o významu nálezu podají plánované odkryvné práce.

Fund von Mammutknochen in Sobotovice.

In Sobotovice bei Rajhrad wurden im Jahre 1960 im Solifluktionshorizont auf der Basis des jüngsten Lösses /W3/ in einer Tiefe von 200cm unter der Oberfläche, Mammutknochen /Stosszahn, Backenzahn, Schenkelknochen, Bruchstücke von Rippen u.a./ gefunden.

Die Bedeutung der Funde werden geplante Ausgrabungsarbeiten aufklären.

Zachraňovací práce před jeskyní Ochozskou.

Bohuslav Klíma

V rámci soustavného výzkumu v jeskyních jižní části Moravského krasu se ukázalo za nutné uskutečnit záchranné práce na důležité pozdně paleolitické stanici, kterou objevil a z větší části také vytěžil již v roce 1938 prom.hist.K. Valoch ve sprašovém hřbetu před jeskyní Ochozskou /Acta Musei Moraviae 38, Brno 1953/. V roce 1953 provedl zde Archeologický ústav ČSAV za vedení prom.hist.H. Machové výzkumné práce, jejichž úkolem bylo zjistit hlavně stratigrafickou polohu nálezového horizontu a prošetřit celou otázku původu industrie a pozoruhodné polohy naleziště v otevřeném prostoru nízko v údolí a při tom v blízkosti několika příhodných jeskyní.

Výzkum otevřel tehdy řadu sond o větší ploše, prošetřil zbytky kulturní vrstvy, získal 197 předmětů kamenné industrie /z toho 126 nástrojů/ a splnil tedy dobře daný úkol. Od té doby se však častěji než dříve nalézaly zvláště po dešti na nalezišti drobné úštěpky kamenné industrie, uvolňované zřejmě z překopaných vrstev i z drobných útržků ještě neporušených sedimentů, zachovaných kolem stromů a při okrajích sond. V roce 1960 se přistoupilo proto opět k bližšímu prošetření naleziště. Protože pak nálezy dosahovaly jen malých a zcela nepatrných rozměrů a bylo nutno počítat i s možností, že mohly být při dřívějších výzkumech snadno přehlédnuty i typologicky důležité drobné nástroje, byly zbytky nálezových vrstev a povrchové polohy překopaných zemín přeplavovány. Výsledky namáhavé práce se dostavily. I s příležitostnými sběry připojily tyto práce k dřívějším nálezům celkem 490 kamenných předmětů, hlavně drobných úštěpů, šupin a zlomků, z nichž jen 22 je vhodných k bližší klasifikaci /7 čepelek s obitým bokem, 2 dláta, 11, retušovaných čepelek, 2 odštěpy rydel/.

Zachraňovací akce na stanovišti před Ochozskou jeskyní doplnila významným

způsobem dřívější poznatky a nálezy zvláště o průvodní materiál místní výroby kamenných předmětů a tak uzavřela výzkum pozoruhodné pozdně paleolitické stanice.

Rettingsarbeiten vor der Ochozer- Höhle.

Im Jahre 1960 wurden die Oberflächenschichten der durchgegrabenen Erde und Überreste des Fundhorizontes auf der spätpaläolithischen Station vor der Ochozer Höhle /im südlichen Teile des Mährischen Karstes/, durchgeschwemmt. Die letzten Sammelfunde und die derart durchgeführten Arbeiten ergaben 490 Steinwerkzeuge, besonders kleine Abschläge, Schuppen und Bruchstücke, also ein Begleitmaterial der heimischen Steingeräteherzeugung, das bei den früheren Ausgrabungen leicht der Aufmerksamkeit entgangen sein konnte.

Dokončení výzkumu jeskyně "Liščí díra".

Bohuslav Klíma

Výkopové práce u Liščí díry v údolí Hádeckého potoka, které navázaly na předešlý výkop celé vnitřní části jeskyně, prošetřily v roce 1960 podstatnou část předpolí a hlavně zbytek plochy pod převisem, který se táhne v délce šesti metrů po severovýchodní straně od vchodu. Kromě ojedinělého kamenného nástroje z povrohu sprašové polohy W 3, který souvisí s nejsvrchnějším horizontem pleistocenních kostí /sob a kůň/ a který představuje zřejmě jen zapomenutý nástroj nahodilého pobytu prvobytných lovců, nositelů magdalénienů, se nepodařilo rozšířit předchozí nálezy.

Jen ke staršímu horizontu fosilních kostí /W 1/ se připojila ještě spodní čelist mladého nosorožce. Ta ležela ve výkopu, kterým jsme otevřeli příčný profil po svahu kolmo k překlenuté stěně. Tento profil byl podrobněji členěn nežli onen ve vchodu do jeskyně a umožnil zpřesnit stratigrafioké poznatky o pozorování a analýzy dr. V. Ložka a dr. J. Kukly. Komplexní zpracování profilu nemohlo být však zatím provedeno, neboť je závislé ještě na výsledcích těchto rozborů. Profilová šachtička otevřela na skalnatém podloží pozoruhodné skuliny, zřejmě starý trativod, do něhož se později propadaly svrchní sedimenty. V profilu byly projevy těchto pohybů dobře patrné.

Výzkum Liščí díry lze pokládat za skončený s tím, že pro případný pozdější výzkum zůstaly v neporušeném stavu zachovány sedimenty při západním okraji vchodu do jeskyně.

Im Jahre 1960 endete die Grabung in der Höhle Liščí díra /Fuchslösch/, die bloss ein einziges Steinwerkzeug im oberen Teile des Lösses W3 /Magdalénien/ und einen Nashornkiefer aus der Schichte W1 gewährte. Der Querstellen entblüßte eingehender das reichgegliederte Profil, dessen Verarbeitung an die Durchführung der Analyse gebunden ist. In der felsigen Unterlage öffnete er einen alten Wasserabzug, in welchen die oberen Sedimente versanken.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1960.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.
- Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: B. Ludikovská.
- Na titulní stránce: Pozlacený gombík z pohřebiště u VI. kostela
v Mikulčicích.
- Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.